

Summary

In the spring of 2022, an excavation was carried out in the centre of Uherské Hradiště (Uherské Hradiště District). The aim was to verify anomalies identified during the previous geophysical survey. In Mlýnská Street, a modern-period foundation made of bricks bonded with mortar was uncovered (Fig. 64), while in Prostřední Street, the complete stratigraphy of deposits dating from the Middle Hillfort period to the present was confirmed (Fig. 65). Numerous artefacts were recovered from the deposits in the trenches.

Zdeněk Kuchař

Uherský Brod (okr. Uherské Hradiště)

Sídliště Olšava, parc. č. 3584/8.

Středohradištní období (RS3). Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Slováké muzeum v Uherském Hradišti, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.0143847N, 17.6471864E

Od prosince 2021 do dubna 2022 proběhla první část záchranného archeologického výzkumu, který předchází stavbě nových bytových domů na zhruba hektarové ploše, v těsné blízkosti sídliště Olšava v Uherském Brodě. Při výzkumu byl mimo jiné zachycen sídelní objekt ve formě částečně dochovaného obdélného půdorysu tvořeného otiskem kúlové konstrukce, základovými žlaby a destrukcí kamenného otopného zařízení, odkrytého v blízkosti rohu tohoto půdorysu (obr. 66). Pozůstatky obytné stavby je možné na základě vyzvednutých střepů keramických nádob datovat do středohradištního období. Objekt lze interpretovat jako chatu nadzemní kúlové konstrukce s otopným zařízením ve formě kamenného ohniště či pícky (obr. 67). Toto otopné zařízení bylo umístěno při severní stěně objektu, blízko jeho severovýchodního rohu. Objekt byl orientován ve směru západ–východ, přičemž poloha destrukce otopného zařízení, zpravidla umístovaného naproti vchodu do objektu (srov. Galuška 2017, 31), napovídá, že vchod do této chaty se nacházel v její jižní či západní stěně. S ohledem na to, že se kvůli recentním terénním úpravám dotčeného prostoru dochovala jen část objektu, nelze se přesněji vyjádřit k jeho původní dispozici ani rozměrům.

Obr. 66. Uherský Brod, sídliště Olšava. Částečně zachycený půdorys slovanského sídelního objektu. Foto L. Komárek.

Fig. 66. Uherský Brod, Olšava housing estate. Partially documented foundations of the Slavic residential feature. Photo by L. Komárek.

Obr. 67. Uherský Brod, sídliště Olšava. Destrukce otopného zařízení slovanského sídelního objektu. Foto L. Komárek.

Fig. 67. Uherský Brod, Olšava housing estate. Destroyed heating device in the Slavic residential feature. Photo by L. Komárek.

Literatura

Galúška, L. 2017: *Slované – stopy předků. O Moravě v 6.–10. století.* Brno: Moravské zemské muzeum.

Summary

A sunken feature with a destroyed heating device dated to the Middle Hillfort period (Fig. 66, 67) was investigated during an excavation at the Olšava housing estate in Uherský Brod (Uherské Hradiště District) in 2021–2022.

Zdeněk Kuchař

Uherský Brod (okr. Uherské Hradiště)

Ul. Horní Vály, parc. č. 7053/3.

Vrcholný středověk. Město. Skupina/síť sond. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Slováké muzeum v Uherském Hradišti, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.0275492N, 17.6479892E

V září roku 2022 byl při výstavbě nového bytového domu v ulici Horní Vály v Uherském Brodě proveden menší archeologický záchranný výzkum. Při bagrování terénu v blízkosti městských hradeb došlo k narušení statiky hradební zdi, kvůli čemuž bylo stavební firmou přistoupeno k odkrytí jejích základů a její stabilizaci. V předstihu před vylitím plánovaných železobetonových opěr bylo možné dokumentovat základy hradební zdi, odkryté v některých místech až na úroveň základové spáry. V 11 sondách se postupně podařilo zdokumentovat téměř celý odkrytý úsek základů o délce 20,5 m (obr. 68). Hloubka základů dosahuje až 200 cm, což odpovídá historickým záznamům (Kučera 1903, 143). Jsou vybudovány z hrubě opracovaných kusů lomového pískovce různých rozměrů spojených málo kvalitní vápennou maltou. Základová spára leží na úrovni geologického podloží, zásyp stavební jámy základů tvoří navážka jílovité hlíny bez přítomnosti archeologických nálezů.

Literatura

Kučera, J. 1903: *Paměti královského města Uherského Brodu.* Brno: Garn.

Obr. 68. Uherský Brod, ulice Horní Valy. Základy hradební zdi zachycené v jedné ze sond. Foto Z. Kuchař.

Fig. 68. Uherský Brod, Horní Valy Street. Foundations of the fortification wall documented in one of the trenches. Photo by Z. Kuchař.

Summary

In 2022, an archaeological excavation was carried out in Horní Valy Street in Uherský Brod (Uherské Hradiště District). A segment of fortification foundations, measuring 20.5 m in length (Fig. 68), was documented during the structural reinforcement of the town wall.

Zdeněk Kuchař

Valašské Meziříčí (k. ú. Valašské Meziříčí-město, okr. Vsetín)

Ul. Křížkovského, č. p. 60/8, parc. č. 1.

Vrcholný středověk – novověk. Kostel. Sonda. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Muzeum regionu Valašsko, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.472612N, 17.970874E

Během pokračování výzkumu ve farním kostele ve Valašském Meziříčí byly odkryty relikt starší stavby, které je možné na základě keramických nálezů datovat rámcově do 2. poloviny 15. století. Jde zřejmě o jednu ze starších stavebních fází kostela, který se připomíná poprvé k roku 1419. Dále byl v zásypu nalezen renesanční měšťanský náhrobek, který byl použit ke srovnání terénu pro položení pozdně barokní dlažby.

Literatura

Neuveдено.

Summary

Excavation at the parish church in Valašské Meziříčí (Vsetín District) yielded a medieval building relict and a Renaissance tombstone.

Samuel Španihel

Valašské Meziříčí (k. ú. Valašské Meziříčí-město, okr. Vsetín)

Náměstí, parc. č. 111.

Vrcholný středověk – novověk. Město. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Muzeum regionu Valašsko, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.4715069N, 17.9716036E

Druhá etapa výzkumu centrálního náměstí ve Valašském Meziříčí probíhající od začátku roku 2022 do poloviny srpna přinesla zajímavé situace a nálezy, které se koncentrovaly zejména ve východní části náměstí. Jako první byly ve výkopu pro sítě nalezeny jámy, zřejmě odpadního charakteru, které vytvářely linii probíhající těsně před předními částmi dnes stojících domů východní strany náměstí. Nejstarší z těchto objektů je možné na základě keramických fragmentů datovat do závěru 13. až 1. poloviny 14. století. Dvě jámy v severní části odpovídají přibližně 2. polovině 15. století a zbytek je raně až pozdně novověkého stáří.

Dále byly objeveny suterény dřevohlinitých domů, které navazovaly na západovýchodní linii suterénů zkoumaných v minulém roce. Zřejmě jde o soudobé stavby, čemuž napovídá prakticky identická stratigrafická situace ve všech nalezených objektech. Na základě dendrochronologického datování a rozboru keramiky je možné datovat tyto domy do období závěru 13. století a do 3. čtvrtiny 14. století, kdy celé uskupení zaniklo požárem. Nejlépe zachovaný dům se skládal ze dvou částí. Zachycena byla část základového věnce jizby, připojená obvodová zeď z dřevěných půlkuláčů s omítkou z mazanice a předsín se zdí z dřevěných desek. V jejich útrokách se nacházely dvě kovové radlice, krojidlo na pluh, keramika, dva nože a mezi tím neurčené množství železných hrotů od šipek do kuše, spečených do jednoho velkého amorfního celku. V těsné blízkosti byl nalezen kovový pásový předmět, který zatím není určený. Dále se podařilo zachytit fragmenty proutěného koše (ve kterém byly zřejmě původně uloženy výše zmíněné šipky) a několik rozbitých nádob.

Zajímavá situace se nacházela i pod silnicí v severní části náměstí. Bylo zde odkryto několik velice špatně čitelných, vzájemně promíchaných vrstev, které mají očividně vztah k zaniklé vodoteči, protékající touto částí náměstí zřejmě na rozhraní 15. a 16. století. Zdá se, že tato situace vznikla působením živlu a člověk se na ni, v rámci svých možností, snažil reagovat. Dokládá to nález několika jam a dřevěných konstrukcí, které mohou být považovány za blíže neurčený typ vodního díla. Dá se uvažovat například o hatích a lávkách. Z tohoto prostoru pochází, kromě keramiky a osteologického materiálu, také drobná mince krále Vladislava Jagellonského z přelomu 15. a 16. století. Jde o jedinou minci nalezenou na celém prostoru náměstí.

Posledním, chronologicky nejmladším objevem je nález vodní nádrže neboli rezervoáru, který byl odkryt v místě, kde Polášková ulice ústí na náměstí. Zastřešená kvadratická nádrž sloužila pravděpodobně jako zásobárna vody a možná také jako odkaliště pro fontánu na náměstí, která zde stála od začátku 17. století. Zachovalé dřevěné potrubí městského vodovodu přivádějící vodu do nádrže i části potrubí nalezené mezi nádrží a fontánou tuto teorii předběžně potvrzují.

Literatura

Neuveдено.

Summary

Medieval refuse pits, house basements, relics of water management structures and an early modern water supply system with a preserved reservoir were discovered during the second stage of excavations at the central square in Valašské Meziříčí (Vsetín).